

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 28 жовтня 2020 р. № 1353-р

СТРАТЕГІЯ
цифрової трансформації соціальної сфери

Загальна частина

Цією Стратегією визначено напрями та завдання комплексної цифрової трансформації всіх компонентів системи соціального захисту населення на основі єдиних підходів, стандартів і технологій.

Соціальний захист населення — це система забезпечуваних державою економічних, соціальних та організаційних заходів, що спрямовуються на підтримку найбільш вразливих верств населення (пенсіонерів, осіб з інвалідністю, ветеранів війни, багатодітних сімей, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та інших категорій осіб, які мають право на державну допомогу та пільги відповідно до законів).

На сьогодні процеси інформатизації в інституціях соціального захисту населення відбуваються здебільшого некоординовано та з різними рівнями ефективності.

Наявні або ті, що створюються, інформаційні системи (наприклад, Єдина інформаційно-аналітична система управління соціальною підтримкою населення України (E-SOCIAL) лише секторально та/або частково забезпечують автоматизацію процесів у соціальній сфері. При цьому соціальна сфера загалом не є цілісним об'єктом цифровізації.

У цій Стратегії терміни вживаються в такому значенні:

соціальна сфера — сукупність управлінських та організаційних інституцій (органів, установ, організацій, закладів), які забезпечують підвищення рівня життя і надання громадянам всіх видів соціальної підтримки та діяльність яких визначається відповідними законодавчими актами і фінансується за рахунок джерел, не заборонених законодавством;

соціальний захист — будь-які соціальні виплати, пільги, послуги, заходи, що передбачені для громадян законодавством і забезпечуються інституціями соціального захисту за рахунок коштів державного та

місцевих бюджетів, Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством;

інституції соціального захисту — Мінсоцполітики, органи та установи, що належать до сфери його управління, Пенсійний фонд України та його територіальні органи, Національна соціальна сервісна служба та її територіальні органи, фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування та їх територіальні органи, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та інші надавачі будь-яких видів соціальної підтримки.

Необхідність розроблення та реалізації цієї Стратегії викликана такими факторами, що є характерними для соціальної сфери:

відсутність єдиного інформаційного середовища, зокрема єдиного обліку одержувачів соціальної підтримки, та системи їх верифікації;

відсутність єдиної системи управління видатками на соціальний захист населення, їх розподілу та контролю за їх цільовим використанням;

складні процедури звернення за соціальною підтримкою, низький рівень сервісу, корупційні ризики;

значна кількість звернень громадян, які не є автоматизованими, дублюють один одного або є зайвими;

відсутність ефективної системи моніторингу та контролю зазначених процесів;

надмірний бюрократичний апарат і невиправдані адміністративні витрати на утримання інституцій соціального захисту.

Мета

Метою цієї Стратегії є забезпечення європейських стандартів функціонування інституцій соціального захисту, надання послуг соціального характеру, фінансової стабільності соціальної сфери, підвищення її прозорості та оптимізації її адміністративних видатків.

Для реалізації цієї Стратегії необхідна інформаційна система, створена з урахуванням новітніх інформаційних та управлінських технологій, єдиних сучасних стандартів якості обслуговування громадян, з можливістю прийняття ефективних організаційних і структурних рішень. Виконання таких функцій може здійснювати Єдина інформаційна система соціальної сфери, яка повинна забезпечувати:

створення єдиної інформаційної бази соціальної сфери, зокрема шляхом взаємодії інформаційних ресурсів соціальної сфери та їх інтеграції з іншими державними інформаційними ресурсами, у тому числі державними реєстрами;

усунення дублювання процесів і функцій інституцій соціального захисту, зокрема шляхом централізації цих процесів і функцій;

стандартизацію та автоматизацію звернень громадян у соціальній сфері, їх централізований моніторинг, а також перехід інституцій соціального захисту на електронний документообіг;

підвищення продуктивності та якості обслуговування у соціальній сфері, можливість надання послуг у цій сфері на умовах аутсорсингу;

постійний автоматизований моніторинг і контроль усіх фінансових потоків у соціальній сфері;

надійний захист інформації, насамперед персональних даних громадян;

підвищення рівня довіри населення до інституцій соціального захисту.

Завдання

Завданнями цієї Стратегії є:

- 1) підвищення ефективності соціального захисту громадян;
- 2) удосконалення системи управління фінансовими ресурсами соціальної сфери;
- 3) автоматизація системи управління та контролю в соціальній сфері;
- 4) технологічний розвиток інформаційних ресурсів соціальної сфери з використанням інноваційних технологій.

Для підвищення ефективності соціального захисту громадян планується:

- 1) створення в межах Єдиної інформаційної системи соціальної сфери Єдиного соціального реєстру, до якого включатиметься інформація про отримувачів усіх видів соціальної допомоги з обов'язковим зазначенням їх статусу, права на отримання того чи іншого виду соціальної підтримки, а також відомостей про реалізацію такого права або користування ним. Єдиний соціальний реєстр повинен створюватися на базі реєстру застрахованих осіб Державного реєстру

загальнообов'язкового державного соціального страхування шляхом перенесення до нього необхідних даних з діючих інформаційних систем соціальної сфери;

- 2) створення в межах Єдиної інформаційної системи соціальної сфери реєстру інституцій соціального захисту — надавачів тих чи інших видів соціальної підтримки;
- 3) створення на базі Єдиної інформаційної системи соціальної сфери мережі універсальних сервісних центрів соціальної сфери (на базі інституцій соціального захисту та інших сервісних центрів для обслуговування громадян: центрів надання адміністративних послуг, об'єднаних територіальних громад, банківських установ, поштових підприємств тощо), впровадження єдиних стандартів обслуговування громадян з питань надання будь-яких видів соціальної підтримки за принципом “єдиного вікна”;
- 4) забезпечення на базі Єдиної інформаційної системи соціальної сфери можливості обслуговування громадян незалежно від їх зареєстрованого місця проживання;
- 5) створення на Єдиному державному веб-порталі електронних послуг “Портал Дія” Єдиного соціального веб-порталу як підсистеми Єдиної інформаційної системи соціальної сфери для забезпечення дистанційного доступу громадян до всіх послуг, що надаються інституціями соціального захисту, зокрема осіб, які мають порушення зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовлення та інтелектуального розвитку, а також різні комбінації порушень, з дотриманням вимог ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 “Інформаційні технології. Настанова з доступності веб-контенту W3C (WCAG) 2.0”;
- 6) впровадження технології електронного інформування громадян з питань надання соціальної підтримки через засоби мобільного зв'язку, електронну пошту, мобільний додаток Єдиного державного веб-порталу електронних послуг “Портал Дія” тощо;
- 7) створення в Єдиній інформаційній системі соціальної сфери підсистеми для накопичення, зберігання, обліку, пошуку та використання даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, кандидатів в усиновлювачі, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі та усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів;
- 8) запровадження в межах Єдиної інформаційної системи соціальної сфери єдиного електронного документа в соціальній сфері з широкими

функціональними можливостями, в якому, зокрема, фіксуватиметься інформація, необхідна для ідентифікації особи для отримання конкретних видів соціальної допомоги та доступу до інформації з Єдиного соціального реєстру.

Удосконалення системи управління фінансовими ресурсами соціальної сфери передбачає:

- 1) створення в Єдиній інформаційній системі соціальної сфери підсистеми “Електронний бюджет”, яка забезпечуватиме прогнозування, планування, розподіл, облік, звітність, аналіз і контроль видатків на соціальний захист у цілому, за окремими їх видами та розпорядниками коштів;
- 2) створення в Єдиній інформаційній системі соціальної сфери підсистеми “Соціальне казначейство” (Єдиного розрахунково-виплатного центру соціальної сфери), за допомогою якої забезпечуватиметься автоматизація нарахування, обліку та проведення усіх видів соціальної підтримки як соціальних виплат із забезпеченням, зокрема, прямого централізованого зарахування відповідних сум на банківські рахунки отримувачів;
- 3) створення в Єдиній інформаційній системі соціальної сфери підсистеми верифікації отримувачів соціальних виплат та інших видів соціальної допомоги та запобігання їх безпідставному призначенню, зловживанням, незаконному призначенню будь-яких видів соціальної підтримки;
- 4) формування в межах Єдиної інформаційної системи соціальної сфери механізмів інформаційної та функціональної взаємодії інституцій соціального захисту з правоохоронними органами щодо виявлення фактів нецільового використання коштів, які спрямовуються на соціальну підтримку громадян, та запобігання таким випадкам;
- 5) забезпечення інтеграції Єдиної інформаційної системи соціальної сфери з інформаційними системами Мін’юсту, Мінфіну, МВС, МОН, МОЗ, Мінветеранів, Мінрегіону, Мінекономіки, ДПС, Держмитслужби, Казначейства, Національного банку та інших органів виконавчої влади.

Автоматизація системи управління та контролю в соціальній сфері передбачає:

- 1) створення в Єдиній інформаційній системі соціальної сфери підсистеми “Єдиний соціальний процесинг” для забезпечення автоматизації звернень громадян, пов’язаних з наданням соціального захисту (розгляд звернень, формування відповідних електронних документів, призначення виплати, зміна умов надання, перерахунки тощо);
- 2) створення в межах Єдиної інформаційної системи соціальної сфери Єдиного моніторингового центру соціальної сфери для відстеження в режимі реального часу опрацювання звернень громадян, прогнозування можливих ризиків і загроз у функціонуванні інституцій соціального захисту, забезпечення моніторингу та аналізу розгляду звернень громадян, пов’язаних з наданням всіх видів соціальної підтримки, в тому числі виконання функцій з нагляду за призначенням пенсій, ефективності роботи інституцій соціального захисту, їх окремих підрозділів і працівників;
- 3) функціонування адміністратора Єдиної інформаційної системи соціальної сфери — Єдиного соціального оператора;
- 4) скорочення чисельності працівників інституцій соціального захисту, витрат на утримання таких інституцій шляхом впровадження новітніх інформаційних технологій і технічного переоснащення.

Технологічний розвиток інформаційних ресурсів соціальної сфери з використанням інноваційних технологій планується забезпечувати шляхом:

- 1) переходу інституцій соціального захисту на електронний документообіг;
- 2) забезпечення ретроконверсії (оцифрування) наявних (у тому числі архівних) паперових первинних документів та особових справ, що використовуються інституціями соціального захисту, створення Єдиного централізованого електронного архіву справ інституцій соціального захисту;
- 3) утворення на базі Єдиного соціального оператора основного та резервного центрів оброблення персональних даних громадян;
- 4) утворення на базі Єдиного соціального оператора централізованої служби технічної підтримки інституцій соціальної сфери;
- 5) зміцнення технічної бази інституцій соціального захисту, оновлення комп’ютерної техніки та іншого технічного обладнання.

Очікувані результати

Показники реалізації цієї Стратегії зазначено в додатку.

Нормативно-правове та фінансове забезпечення

Нормативно-правове забезпечення реалізації цієї Стратегії передбачається шляхом системного перегляду нормативно-правових актів з питань соціального захисту населення та внесення до них змін.

Фінансування реалізації цієї Стратегії планується здійснити за кошти державного бюджету, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

Механізм реалізації

Реалізація цієї Стратегії здійснюється шляхом виконання актів законодавства у соціальній сфері, розроблення нових актів, необхідних для цифрової трансформації соціальної сфери, реалізації пілотних проектів із створення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери чи її окремих елементів, проведення моніторингу стану реалізації цієї Стратегії.

Моніторинг та оцінювання ефективності реалізації цієї Стратегії проводить Мінсоцполітики разом із Мінцифри.

З метою забезпечення прозорості, відкритості та неупередженості моніторингу та оцінювання ефективності реалізації цієї Стратегії до цих процесів можуть залучатися міжнародні експерти та наукові установи.

Під час створення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери потрібно враховувати досвід створення та впровадження наявних інформаційних систем у соціальній сфері, результати їх використання, а також можливості застосовуваних у цих системах технологій та інформаційних ресурсів.

Єдина інформаційна система соціальної сфери повинна бути створена із забезпеченням захисту інтересів держави, включаючи передачу у державну власність вихідних кодів (програмних кодів та текстів) на всі елементи програмного забезпечення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, крім тих, що представлено на міжнародному ринку технологій (операційні системи, системи керування базами даних, системи бізнес-аналізу тощо).

Усі майнові права, в тому числі виключні, права інтелектуальної власності на прикладне забезпечення Єдиної інформаційної системи

соціальної сфери та права власності на апаратне забезпечення набуваються відповідно до Закону України “Про авторське право і суміжні права”.

Додаток
до Стратегії

ПОКАЗНИКИ
реалізації Стратегії цифрової трансформації
соціальної сфери та їх прогностичні значення

	Найменування показника	Значення показника	
		на 2020—2021 роки	на 2022—2023 роки
1.	Рівень створення Єдиного соціального реєстру на базі Реєстру застрахованих осіб, відсотків наповнення Реєстру застрахованих осіб додатковими даними, пов'язаними з наданням різних видів соціальної підтримки, та актуалізації наявних даних	30	100
2.	Рівень створення як складової частини Єдиного соціального реєстру Реєстру надавачів різних видів соціальної підтримки, відсотків	30	100
3.	Рівень утворення сервісних центрів з надання соціальних послуг, підключених до Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, у тому числі тих, що утворені на базі центрів надання адміністративних послуг, об'єднаних територіальних громад, банків, відсотків	10	100
4.	Кількість сервісних центрів з надання соціальних послуг, підключених до Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, у тому числі центрів надання адміністративних послуг, відсотків	10	100

5.	Рівень упровадження технології електронного інформування громадян у соціальній сфері через засоби мобільного зв'язку, електронну пошту, мобільний додаток Єдиного державного веб-порталу електронних послуг “Портал Дія” тощо, відсотків	30	100
6.	Рівень верифікації під час створення Єдиного соціального реєстру отримувачів усіх видів соціальної підтримки, відсотків	10	100
7.	Рівень впровадження електронного документообігу у соціальній сфері, відсотків	40	100
8.	Рівень ретроконвенції (оцифрування) наявних паперових первинних документів, відсотків	30	100
9.	Формування методологічних та правових засад функціонування Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, створення її організаційно-технічної інфраструктури	розроблено план заходів із створення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, технічне завдання на створення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, нормативно-правові акти, необхідні для функціонування Єдиної інформаційної системи соціальної сфери; забезпечено використання технологічних можливостей Реєстру	утворено адміністратора Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, забезпечено функціонування в його складі централізованої служби технічної підтримки інституцій соціального захисту, основного та резервного центрів оброблення даних, визначено користувачами Єдиної інформаційної системи соціальної сфери всі інституції соціального

		застрахованих осіб та організаційно-технічної інфраструктури Пенсійного фонду України; Мінсоцполітики розпочато утворення основного та резервного центрів оброблення даних для Єдиної інформаційної системи соціальної сфери	захисту, що забезпечують надання тих чи інших видів соціальної підтримки
10.	Рівень скорочення чисельності працівників інституцій соціального захисту та видатків на їх утримання внаслідок впровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, відсотків	10	50